

Въ 1710 г. взаимното политическо положение на двѣтѣ воюющи страни било такова, че въ Нидерландия съюзниците трѣбвало и можали да дѣйствуватъ по най рѣшителенъ начинъ, съ цѣль за бой, а французите — по най прѣдпазливъ начинъ, отбранително, съ цѣль да избѣгватъ боя. Но излѣзо съвсѣмъ наопаки: Марлборо и принцъ Евгений само обсаждали и взели неважнитѣ крѣости: Дуе, Бетюнъ, Еръ и С.-Венанъ, постоянно се отклонявали отъ боя, а Вилларъ, напротивъ, макаръ и по слабъ, постоянно тѣрсилъ боя! Какъ да се обясни това по отношение на принца Евгения? За негова честь—исключително съ изложениетѣ по горѣ причини. Но защо Вилларъ и особено Тюренъ, и двамата хора на времето си, били обаче по независими въ мнѣнията си по отношение важността на крѣпостите и съобщенията, даже въ сѫщата тѣзи Нидерландия? Ако тѣ и да началствували надъ еднородни французски армии, то отъ друга страна и тѣ се намирали въ пълна зависимост отъ Людовика XIV и неговитѣ военни министри, които се намирали подъ още по силното влияние на лѣжовнитѣ военни понятия и прѣдразсѫдъци на времето си. Съ една дума — принцъ Евгений въ Нидерландия билъ като че ли съвсѣмъ другъ полководецъ, отколкото каквъто го видѣхме въ Унгария — явление странно и загадка трудно разѣшима.

Похода въ 1711 г. билъ най нищожния и всичкия му резултатъ се ограничилъ съ вземанието на Бушенъ отъ съюзниците. Принцъ Евгений не участвувалъ въ него, тѣй като, по случай смъртъта на императора Иосифа I въ априлий и избора на приемника му, трѣбвало да извѣрши нѣколко пътешествия, а послѣ да събере отъ Фландрия единъ

корпусъ отъ 20.000 императорски войски въ етлингенскитѣ линии на срѣдний Рейнъ, за да се съедини въ тѣхъ съ 30.000 войски на вюртембергския херцогъ и съ тѣхъ да прикрива, срѣчу 22.000 французски войски на маршалитѣ д'Аркуръ и Безонъ, Франкфуртъ — мѣстото на събиранietо на императорския сеймъ и избора на императора. Макаръ въ края на августъ принцъ Евгений съ часть отъ силитѣ и да прѣминалъ въ Шпайеръ прѣзъ Рейнъ, но никакви военни дѣйствия вслѣдствие на това не произлѣзли. Марлборо дѣйствуvalъ въ Фландрия самъ, но, вслѣдствие промѣнението на министерството въ Англия, не само че билъ повиканъ назадъ, но даже и обвиненъ и отъ тогава слѣзълъ отъ политическото поприще, а Англия явно склонила на миръ съ Франция и сключила вече прѣварителнитѣ му условия.

Въ 1712 г. принцъ Евгений всѣкакъ се трудилъ да забави прѣговорите между Англия и Франция, да склони холландскитѣ генерални щати на страната на новия императоръ Карла VI и да попълни и усили императорската армия въ Фландрия. По всички причини и обстоятелства той виждалъ необходимостта да дѣйствува по най рѣшителенъ настѫпателенъ начинъ, и императора му заповѣдалъ сѫщото, и обстоятелствата особено му благоприятствували, тѣй като главното началство надъ съюзната армия било повѣрено, вмѣсто на Марлборо, нему, и съюзниците, като владѣяли вече въ Франдрия 13 крѣости и укрѣпени градове, можали безпрѣ пятствено и лесно да влѣзатъ въ французскитѣ области Артуа и Пикардия, да взематъ Булонъ и Кале и да даджтъ на войната рѣшителенъ обратъ. Но, въпрѣки всичко това, принцъ Евгений — странно нѣщо!